

Motion till riksdagen 2024/25:1669

av **Daniel Vencu Velasquez Castro m.fl. (S)**

Förbud mot omvändelseförsök

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som tar fasta på hur ett förbud mot omvändelseförsök kan implementeras och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den socialdemokratiska regeringen tillsatte en utredning som skulle se över möjliga vägar för att kriminalisera omvändelseförsök i Sverige. Av forskningen framgår det att omvändelseförsök är kopplade till negativa konsekvenser för dem som genomgår dessa, bland annat i form av psykisk ohälsa. Uppmaningar att förbjuda företeelserna har framförts av bland andra FN:s oberoende expert mot diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet samt av Europaparlamentet.

Utredningen som presenterades i juli 2023 föreslog inte någon lagändring vad gäller omvändelseförsök med motiveringen: ”Utredningen har gjort bedömningen att den nuvarande regleringen ger goda möjligheter att ingripa straffrättsligt mot omvändelseförsök och att en särskild straffbestämmelse om detta sannolikt inte skulle vara effektivt för att stärka skyddet mot denna typ av handlingar”.

I MUCF:s rapport Unga hbtq-personers utsatthet för omvändelseförsök i Sverige framkommer det att unga hbtqi-personer utsätts för tvång och påtryckningar som syftar till att förändra deras sexuella läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Rapporten har

fått fram sina resultat genom enkäter och enskilda intervjuer med hbtqi-personer. Myndigheten föreslog i rapporten att regeringen går vidare med en utredning för att hitta vägar att lagstifta om ett förbud mot omvändelseförsök. S-regeringen gjorde detta men utredningen föreslog inte några lagändringar vad gäller omvändelseförsök.

Omvändelseförsök är skadligt såväl för den enskilde som för hbtqi-personer som grupp och kan leda till stigmatisering, psykisk ohälsa, självmordsförsök samt en rad andra negativa psykosociala konsekvenser som att sprida eller förstärka föreställningar om sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck som avviker från normen. Vidare är det ett stort problem med unga hbtqi-personer som blir utsatta för hedersrelaterat våld och där är mörkertalet stort.

Sju länder i Europa har gått före oss och förbjudit omvändelseförsök. Tyskland har sedan 2020 ett förbud där konsekvensen kan bli ett år i fängelse. Frankrike kriminaliserade omvändelseförsök 2022. Isländska alltinget röstade så sent som i juni 2023 igenom ett förbud. I Sverige har vi fortfarande inte en sådan lagstiftning på plats trots att det råder bred enighet bland partierna att en sådan lagstiftning behövs.

I Tidöavtalet går det att läsa följande om omvändelseterapi: Vidare utreds behov av lagändringar i syfte att s.k. omvändelseterapi under hot eller på annat sätt tvinga någon att försöka förändra sin sexuella läggning ska vara förbjudet. Nu har den frågan utretts, och någon ändring av lagen har inte föreslagits. Det är hög tid att regeringen tillsätter en utredning som tar fasta på vilket sätt ett förbud mot omvändelseförsök kan implanteras i svensk lagstiftning.

Daniel Vencu Velasquez Castro (S)

Anna-Belle Strömberg (S)

Sanne Lennström (S)

Niklas Sigvardsson (S)

Aida Birinxhiku (S)

Linnéa Wickman (S)

Åsa Westlund (S)

Sofia Skönnbrink (S)

Adrian Magnusson (S)